

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nagy Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Nagy Péter ügyvéd által képviselt perújító felperesnek, a Bánáti Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Bánáti János ügyvéd által képviselt perújított II. rendű alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2018. szeptember 4. napján meghozott, 62.P.23.707/2017/11. számú ítélete ellen, a II. rendű alperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a Fővárosi Bíróság 27.P.26.784/2010/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Fővárosi Bíróság 6.P.23.712/1997/108. számú ítéletét – amely a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.038/2006/7. számú ítélete folytán emelkedett jogerőre – hatályában fenntartja.

A perújított II. rendű alperest mentesíti a perköltség megfizetésének kötelezettsége alól, és kötelezi a perújító felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a perújított II. rendű alperesnek 1.905.000 (egymillió-kilencszázötzezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak külön felhívásra 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes jogelődje mint megbízó 1992. április 27-én export bizományi szerződést kötött a ... Kft.-vel mint bizományossal (a továbbiakban: bizományos), amelynek ügyvezetője és egyik tulajdonosa a II. rendű alperes volt. A felperes jogelődje és a bizományos között elszámolási vita alakult ki. A felperes jogelődje által a bizományos és a jelen per II. rendű alperese ellen indított perben a Fővárosi Bíróság a 6.P.23.712/1997/108. számú ítéletével kötelezte a bizományost, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes jogelődjének 57.741.615 forintot, ennek 1994. december 20-tól a kifizetésig járó késedelmi kamatát, és 2.000.000 forint perköltséget. Jelen per II. rendű alperesével szemben kártérítés jogcímén előterjesztett keresetet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla a 4.Pf.21.038/2006/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása rámutatott, hogy az 1988. évi VI. törvény (Gt.) 207. §-a alapján a bizományos felel a II. rendű alperes által ügyvezetői minőségében másoknak okozott károkért. Kifejtette, hogy a II. rendű alperes kártérítési felelőssége csak akkor állapítható meg, és a II. rendű alperes csak akkor kötelezhető közvetlenül kártérítés megfizetésére, ha bűncselekmény elkövetésével okozott kárt a felperes jogelődjének. A Fővárosi Bíróság 2009. június 17. napi hatállyal megszüntette a bizományos társaságot. A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 6.B.1412/2007/16. számú ítéletével bűnösnek mondta ki a II. rendű alperest jelentős értékre folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett sikkasztás bűntettében. A Fővárosi Bíróság a 28.Bf.9583/2009/9. számú ítéletével a bűnösség

kimondása vonatkozásában helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, és azt csupán a bűncselekmény minősítése és a kiszabott büntetés mértéke tekintetében változtatta meg akként, hogy a II. rendű perújított alperes cselekményét folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetettének minősítette. A II. rendű alperes által kezdeményezett felülvizsgálati eljárásban a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felperes perújítási kérelmet terjesztett elő, amelyben azt kérte, hogy a bíróság helyezze hatályon kívül a Fővárosi Bíróság 6.P.23.712/1997/108. számú és a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.038/2006/7. számú ítéletének a keresetet a II. rendű alperessel szemben elutasító rendelkezését, és kötelezze a II. rendű alperest 59.521.756 forint, ezen összeg után 1994. december 20-tól a kifizetésig járó késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére. Perújítási kérelmét a II. rendű alperes bűnösségét kimondó jogerős ítéletre alapította. Hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperes a bizományos ügyvezetőjeként eljárva bűncselekmény elkövetésével okozott kárt a felperes jogelődjének. Álláspontja szerint erre figyelemmel nem érvényesül a Gt. 207. §-ba foglalt, a II. rendű alperes kártérítési felelősségét kizáró szabály, hanem a II. rendű alperes közvetlenül felelős az általa ügyvezetőként okozott károkért, és közvetlenül kötelezhető e károk megtérítésére.

A Fővárosi Bíróság a 27.P.26.784/2010/8. számú ítéletével hatályon kívül helyezte a Fővárosi Bíróság 6.P.23.712/1997/108. számú ítéletének a keresetet a II. rendű alperessel szemben elutasító, valamint a felperest a II. rendű alperes részére perköltség megfizetésére kötelező rendelkezését, és kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 37.496.968 forintot, ennek 2004. december 31-től a kifizetésig járó késedelmi kamatát, valamint 2.223.136 forint perköltséget. Megállapította, hogy a II. rendű alperes fizetési kötelezettsége a bizományossal egyetemleges. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Annak a tárgyalási határnapnak az elmulasztása miatt, amelyen a bíróság a perújítási eljárásban ítéletet hozott, a II. rendű alperes igazolási kérelmet terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság a kérelmet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla a 6.Pkf.25.126/2012/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta, és helyt adott a II. rendű alperes igazolási kérelmének. Végzésének indokolásában előírta az elsőfokú bíróságnak, hogy a szükséges keretben ismételje meg a tárgyalást, és ennek eredményétől függően határozzon a korábban meghozott ítéletének hatályban tartásáról vagy hatályon kívül helyezéséről.

A megismételt eljárásban a felperes a keresetét 37.496.968 forintra és kamataira szállította le, és a korábban meghozott ítélet hatályban tartását kérte.

A II. rendű alperes a perújítási ellenkérelmében azt kérte, hogy a bíróság helyezze hatályon kívül a 27.P.26.784/2010/8. számú ítéletet, a jogerős ítéletet tartsa fenn hatályában, és kötelezze a felperest perköltség megfizetésére. Hivatkozott arra, hogy a felperes perújítási eljárásban előterjesztett kérelme keresetváltoztatásnak minősül, amelynek a Pp. 267. § (1) bekezdése értelmében nincs helye. Az volt az álláspontja, hogy önmagában a bűnösségét kimondó jogerős ítélet nem alapozhatja meg a közvetlen kártérítési felelősségét a Gt. 207. §-ában foglaltakkal szemben, mert a közvetlen kártérítési felelősségének megállapításához a Kúria 3/2014. számú gazdasági elvi döntése szerint olyan különös többlétevényállásra van szükség, amely nem valósult meg.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a Fővárosi Bíróság 27.P.26.784/2010/8. számú ítéletét hatályában fenntartotta, és kötelezte a perújított II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a perújító felperesnek további 153.498 forint perköltséget. Ítéletének indokolásában úgy foglalt állást, hogy a perújítás megengedhető volt, a felperes perújítási eljárásban előterjesztett kérelme pedig nem

minősül keresetváltoztatásnak, mert a felperes a perújítási eljárásban is a II. rendű alperesnek ugyanarra a magatartására alapította a követelését, mint az alapeljárásban. A büntetőeljárásban hozott jogerős ítélet alapján tényként állapította meg, hogy a II. rendű alperes a bizományos képviselőjeként a bizományoshoz vételár címén beérkezett és a felperes jogelődjét megillető pénzből 37.496.968 forintot nem utalt át a felperesnek, hanem azzal sajátjaként rendelkezett, azt saját céljára használta fel. Kifejtette, hogy a II. rendű alperes ezzel a magatartásával kárt okozott a felperes jogelődjének. Hangsúlyozta, hogy a II. rendű alperes szándékosan valósította meg a bűncselekményt, ennek során súlyosan visszaélt az ügyvezetői jogosultságaival, ezért nem illethetik meg a bizományos társaság elkülönült felelősségéből származó előnyök, hanem közvetlen felelősség terheli az ügyvezetői minőségében a felperes jogelődjének okozott kárért. Utalt arra, hogy az alapügyben hozott jogerős ítélet indokolása szerint is megállapítható a II. rendű alperes közvetlen kártérítési felelőssége, ha jogerős ítélet megállapítja a II. rendű alperes bűnösségét. A II. rendű alperes által felajánlott bizonyítást mint szükségtelent mellőzte.

Az ítélet ellen a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében elsődlegesen azt kérte, hogy a másodfokú bíróság a korábban hozott és hatályában fenntartott ítéletre is kiterjedően változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét, az alapügyben hozott jogerős ítéletet tartsa fenn hatályában, és kötelezze a felperest első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. Indítványozta, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése esetén a másodfokú bíróság rendelje el, hogy a pert az elsőfokú bíróság másik tanácsa tárgyalja. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem biztosította a számára az eljárás tisztességes lefolytatásához való jogát. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tisztázta az alapügyben hozott jogerős ítélet és a büntető ítélet közötti ellentmondásokat. Előadta, hogy a büntető ítélet nem vette figyelembe az alapügy tényeit és jogi következtetéseit, számos valótlan tényt tartalmaz. Az volt az álláspontja, hogy az elsőfokú bíróságnak a pert újból kellett volna tárgyalnia, és ennek eredményeként kellett volna döntenie. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem így járt el, hanem elfogadta és átmásolta ítéletébe a korábban hozott ítélet tényállását és jogi indokolását. Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem adott lehetőséget a számára a kártérítési felelősség alóli kimentésre, és nem folytatta le a kimentés körében indítványozott bizonyítást. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet az ügy érdemére kihatóan sért több lényeges eljárási és anyagi jogi szabályt. Érvelése szerint a jogerős büntető ítélet csak a bűnösség kérdésében köti a polgári perben eljáró bíróságot, a bűnösség kimondása nem jelenti közvetlenül a kártérítési felelősség megnyílását, ezért az elsőfokú bíróságnak tisztáznia kellett volna a tényállást, ennek érdekében bizonyítási eljárást kellett volna lefolytatnia. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság megszegte az indokolási kötelezettségét is, mert ítéletének indokolásában nem jelöli meg a megállapított tényállást alátámasztó bizonyítékokat és a II. rendű alperes bizományossal egyetemleges marasztalásának jogszabályi alapját. Hangsúlyozta, hogy az alapügyben hozott jogerős ítéletből nem állapítható meg a felperesi jogelőd kárának nyilvánvaló bekövetkezése, sem a kár összege, mert az alapügyben nem kártérítés volt a bizományos marasztalásának jogcíme. Okfejtése szerint nincs olyan bizonyíték, amely azt támasztja alá, hogy a saját céljára használt volna fel a bizományoshoz befolyt pénzt. Előadta, hogy egy elszámolási jogviszonyban a pénz átutalásának elmulasztása nem eredményezheti az ügyvezető azonnali kárfelelősségét. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Kúria 3/2014. számú gazdasági elvi döntését és annak legfontosabb elemét hagyta figyelmen kívül – azt, hogy a II. rendű alperes kártérítési felelősségének megállapításához nem elegendő bűncselekmény elkövetése, hanem az elkövetett bűncselekménynek a II. rendű alperes saját egyéni érdekeit kellett volna szolgálnia. Kifejtette, hogy nem a saját, hanem a bizományos, valamint a felperesi jogelőd érdekének megfelelően, károsodástól való megóvásuk céljából próbált eljárni, az esetleges hibás üzleti döntései azonban nem alapozhatják meg a közvetlen kártérítési felelősségét. Érvelése szerint a

felperes alapügyben előterjesztett keresetlevele nem felelt meg az előírt tartalmi követelményeknek, mert nem jelölte meg pontosan, hogy a II. rendű alperes mikor, milyen magatartással milyen összegű kárt okozott a felperes jogelődjének. Rámutatott, hogy az alapügyben a felperes nem bűncselekménnyel okozott kárra alapította a II. rendű alperessel szembeni követelését. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az alapügyben csatolt előkészítő iratait, személyes nyilatkozatait és az azokat alátámasztó bizonyítékokat. Vitatta az alapügyben és a büntetőeljárásban hozott ítéletekben megállapított tényállás és az abból levont jogi következtetések helyességét, és részletesen kifejtette az ezzel kapcsolatos álláspontját. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget **B. Gy.** szakértő szakvéleményének, azt semmilyen módon nem értékelte, és nem tartotta szükségesnek dr. **N. J.** írásszakértői véleményének felülvizsgálatát. Hivatkozott arra, hogy a felperes jogelődje a bizományi ügyletben tanúsított felróható magatartásával maga okozta kárának bekövetkezését. Okfejtése szerint jelentős, ezért tisztázásra szoruló tény lett volna az is, hogy a bizományos és a II. rendű alperes miért nem utalták tovább a vevőtől beérkezett pénzt a felperes jogelődjének, és mi lett ennek a pénznek a sorsa. Kiemelte, hogy ezt a pénzt nem vonta el a bizományostól, azt nem vette fel.

A másodfokú tárgyaláson az elektronikus kapcsolattartó felperes képviselőjében megjelent ügyvéd csak papíralapon csatolta meghatalmazást, ezért a tanács elnöke tájékoztatta az ügyvédet, hogy ha a meghatalmazását pótlólag nem csatolja elektronikusan, akkor a tárgyaláson tett nyilatkozatai hatálytalanok, és az ítéletábra csak az írásban előterjesztett fellebbezési ellenkérelmet tudja figyelembe venni. Az ügyvéd előadása szerint a tárgyalás ideje alatt a meghatalmazása elektronikusan benyújtásra került, ám az ténylegesen nem érkezett meg az ítéletábrára, ezért az ítéletábra csak a felperes írásban benyújtott ellenkérelmében foglaltakat vehette figyelembe. A felperes az írásban benyújtott fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, az ítélet helyes indokai alapján. Kiemelte, hogy a Pp. 4. § (2) bekezdése alapján a bűnösség kérdésében hozott döntés és a bűncselekményt megvalósító törvényi tényállási elemek kötik a polgári bíróságot, azt az alperes eredményesen nem vitathatja. A II. rendű perújított alperes valótlanul állítja, hogy nincsenek olyan bizonyítékok, amelyek saját haszonszerzési szándékát igazolják, mert a '**B**' cég Magyarországon bejegyzett jogi személy, akinek a tulajdonosa az alperes volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a Fővárosi Ítéletábra teljes terjedelemben bírálta felül az elsőfokú ítéletet (Pp. 228. § (4) bekezdés).

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely szükségessé tette volna az elsőfokú tárgyalás megismétlését, és ennek érdekében a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Tévesen hivatkozott ugyanis a II. rendű alperes arra, hogy az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéletábra 6.Pkf.25.126/2012/2. számú végzésével hatályon kívül helyezett 27.P.26.784/2010/8. számú ítéletéről döntött volna. Az ítéletábra csak azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes a tárgyalást nem mulasztotta el, ezért azt a szükséges keretben meg kell ismételni és az eljárás eredményeként kell döntenie az ítélet hatályban tartásáról vagy hatályon kívül helyezéséről.

A perbeli jogvita érdemben elbíráható volt a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, ezért az ítéletábra a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján, a bizonyítás kiegészítése céljából sem találta indokoltnak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Ezzel kapcsolatban az ítéletábra azt hangsúlyozza, hogy a perújítás rendkívüli jogorvoslat, amelyre csak a Pp. 260. §-ában meghatározott szigorú feltételek megvalósulása esetén kerülhet sor. A perújítási eljárásban a

bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a perújítás alapjául szolgáló, az alapeljárásban el nem bíralt új tény, bizonyíték vagy határozat eredményezhet-e a jogerős ítélettől eltérő, a perújító félre kedvezőbb érdemi döntést. Ezért a bíróságnak a perújítási eljárásban nem kell minden esetben újból feltárni a teljes tényállást, és megismételni a teljes bizonyítási eljárást, hanem az el nem bíralt új tény, bizonyítékot vagy határozatot kell egybevetnie a már feltárt tényekkel és bizonyítékokkal, a tényállást pedig csak annyiban kell tisztázni, a bizonyítási eljárást pedig csak annyiban kell kiegészítenie, amennyiben a perújítás alapjául szolgáló, az alapeljárásban el nem bíralt új tény, bizonyíték vagy határozat ezt szükségessé teszi.

A II. rendű alperes fellebbezése érdemben megalapozott.

A jogvita érdemével kapcsolatban az ítéletábra elsősorban azt emeli ki, hogy a Fővárosi Bíróság 6.P.23.712/1997/108. számú jogerős ítéletének perújítással nem érintett rendelkezésére figyelemmel a Pp. 229. § (1) bekezdése alapján a perújítási eljárásban már nem volt vitássá tehető, hogy a felperesi jogelőd és a bizományos között létrejött bizományi szerződés alapján a bizományosnak 57.741.615 forint és ennek 1994. december 20-tól a kifizetésig járó késedelmi kamata tartozása keletkezett a felperes jogelődjével szemben. Emiatt a perújítási eljárásban nem volt sem szükség, sem jogi lehetőség a bizományi szerződéssel kapcsolatos tények újbóli tisztázására és a jogviszony ismételt értékelésére. A jogerős ítélet nem kártérítés jogcímén, hanem „del credere” felelősség alapján marasztalta a bizományost, a II. rendű alperessel szembeni kereset elutasításának oka pedig kizárólag az 1988. évi VI. törvény (Gt.) 207. §-ába foglalt rendelkezés volt; a kártérítési felelősség megállapításához szükséges feltételek fennállásának vizsgálatára az alapeljárásban nem került sor.

A felperes a perújítási kérelmét a II. rendű alperest sikkasztás bűncselekményében bűnösnek kimondó jogerős ítéletre alapozta; a perújítási eljárásban már arra alapította a II. rendű alperessel szembeni követelését, hogy a II. rendű alperes jogerős ítélettel bűncselekménynek minősített magatartással okozott kárt neki. Ezért a perújítási eljárásban a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a jogerős büntető ítélet alapján megállapítható-e a II. rendű alperes kártérítési felelőssége, és kötelezhető-e a II. rendű alperes kártérítés megfizetésére.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptk.) 54. §-a értelmében a felperes követelését a 2014. március 15-ig hatályban volt, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) rendelkezései alapján kellett elbírálni. A Ptk. nem állapított meg az általánostól eltérő különös szabályokat a bűncselekménnyel okozott károkra. Ebből az következik, hogy a bűncselekménnyel okozott károkért való felelősséget a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség általános szabályai alapján kell megítélni.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Montesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Mivel a felperes a perújítási eljárásban a II. rendű alperessel szembeni követelését a II. rendű alperesnek ugyanarra a magatartására alapította, amely magatartást a bíróság jogerős ítélettel bűncselekménynek minősített, a perújítási eljárásban a bíróságnak bűncselekmény vagyoni jogi következményeiről kellett döntenie. Erre figyelemmel a Pp. 4. § (2) bekezdése alapján a perújítási eljárásban már az sem volt vitatható, hogy a II. rendű alperes sikkasztást követett el a felperes jogelődjének sérelmére, és nem voltak vitathatók a bűncselekmény megállapításának alapjául

szolgáló törvényi tényállási elemek sem. A bűncselekmény elkövetése pedig jogellenes és felróható magatartás.

A bűncselekmény elkövetésekor hatályos, a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (Btk.) 317. § (1) bekezdése értelmében sikkasztást követ el, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik.

Az elsőfokú büntetőítélet indokolása szerint a II. rendű alperes azzal követte el a sikkasztást, hogy a vevő által a bizományos számlájára átutalt, de a felperes jogelődjét megillető vételárral sajátjaként rendelkezett. A büntetőügyben eljáró másodfokú bíróság azonban ebben a tekintetben módosította az elsőfokú ítélet indokolását, és azt értékelte a II. rendű alperes sikkasztást megvalósító magatartásaként, hogy a II. rendű alperes eltulajdonította a felperes jogelődjét megillető pénzt, azáltal, hogy a bizományosnak átutalt, de a felperes jogelődjének járó vételárat kivonta a felperesi jogelőd rendelkezése alól. A sikkasztásnak nem tényállási eleme a károkozás, viszont a II. rendű alperes azzal, hogy kivonta a felperesi jogelőd rendelkezése alól azt a pénzt, amelyre vételár jogcímén a felperes jogelődje lett volna jogosult, vagyoni előnytől fosztotta meg a felperesi jogelődöt. A vagyoni előny elmaradása a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján kárnak minősül, ez a kár pedig okozati összefüggésben áll a II. rendű alperes bűncselekménynek minősített magatartásával, mert ha a II. rendű alperes nem vonta volna ki a pénzt a felperesi jogelőd rendelkezése alól, akkor ahhoz a felperes jogelődje hozzájuthatott volna. Mindezek alapján megállapítható, hogy a II. rendű alperes a felperesi jogelőd pénzének eltulajdonításával kárt okozott a felperes jogelődjének.

A II. rendű alperes a terhére megállapított bűncselekménnyel csak a bizományos társaság ügyvezetőjeként okozhatott kárt a felperes jogelődjének, mert csak ebben a minőségében rendelkezhetett a bizományos bankszámlájára átutalt pénzzel.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a kárt az köteles megtéríteni, aki okozta. Ettől eltérő rendelkezést tartalmaz a felperesi jogelődnek kárt okozó sikkasztás elkövetésekor hatályos, a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény (Gt.) 207. §-a, amely kimondja, hogy a társaság felelős azért a kárért, amelyet ügyvezetője az ügkörébe eső tevékenységével harmadik személyeknek okoz.

A Gt. 207. §-a kifejezetten és egyértelműen a gazdasági társaságra hárítja át a felelősséget azokért a károkért, amelyeket a korlátozott felelősségű társaság ügyvezetője az ügkörébe eső tevékenységével harmadik személyeknek okoz. Ennek a törvényi rendelkezésnek az alapján a bizományos felelős a felperes jogelődjének a II. rendű alperes által okozott károkért.

A Legfelsőbb Bíróság a BH 2004.408. számon közzétett eseti döntésében úgy foglalt állást, hogy ha az ügyvezető bűncselekmény elkövetésével okoz kárt, akkor nem hivatkozhat arra, hogy a harmadik személlyel szemben a társaság felel, mert az ügkörébe tartozó tevékenységet látott el. Ezt az álláspontját azzal indokolta, hogy bűncselekmény elkövetése nem minősülhet az ügyvezető ügkörébe eső tevékenységnek, mert egyetlen gazdasági társaság tevékenységi körébe sem tartozhat bűncselekmény elkövetésének elősegítése.

A Kúria a 3/2014. számú gazdasági elvi döntésében a BH 2004.408. számú eseti döntésben kifejtett álláspontot annyiban módosította, hogy a jogi személy társaság vezető tisztségviselőjének közvetlen marasztalására olyan többlételemes tényállási elemek megvalósulása esetén kerülhet sor, amelynél fogva a vezető tisztségviselő magatartása – a jogi személyiség leple alatt – a saját egyéni érdekei, vagyona javára való szándékos visszaélésnek minősül. A Gt. 207. §-ába foglalt felelősségi szabály

„áttöréséhez”, a vezető tisztségviselő közvetlen kártérítési felelősségének megállapításához és közvetlen marasztalásához tehát nem elegendő önmagában az, hogy a vezető tisztségviselő károkozó magatartását jogerős ítélet büncselekménynek minősítse, hanem az is szükséges, hogy a vezető tisztségviselő a büncselekményt valamely jogával súlyosan visszaélve a saját egyéni érdekei vagy saját vagyona javára kövesse el.

A II. rendű alperes büntetőügyében meghozott másodfokú ítélet indokolása kifejezetten kitér arra, hogy a II. rendű alperes bűnösségének megállapítása szempontjából nem volt jelentősége a felperesi jogelőd rendelkezése alól kivont pénz további sorsának, mert a sikkasztás már a pénz eltulajdonításával megvalósult. Ezért a büntetőeljárásban nem kellett vizsgálni, hogy a II. rendű alperes mire használta fel a felperesi jogelőd rendelkezése alól kivont pénzt, és a jogerős büntetőítélet erre vonatkozóan tényállást sem állapított meg. Erre figyelemmel a II. rendű alperes bűnösségét kimondó jogerős ítélet nem alkalmas annak kétséget kizáró bizonyítására, hogy a II. rendű alperes az ügyvezetői tisztségéhez fűződő valamely joggal súlyosan visszaélve, a saját egyéni érdekei javára, saját vagyonának gyarapítása vagy saját vagyoni kötelezettségének enyhítése céljából vonta ki a felperes jogelődjét megillető pénzt a felperesi jogelőd rendelkezése alól. A II. rendű perújított alperes vitatta, hogy a **'B' cég** „Kft.” a tulajdonában és irányítása alatt állt volna, ezzel ellentétes állítását viszont a felperes nem bizonyította, holott a cégjegyzék szám ismeretében ez bizonyítható lett volna, a büntetőítélet ugyanis (kft. – kereskedelmi képviselő) ellentmondó adatokat tartalmaz. A 3/2014. számú gazdasági elvi döntésében megkövetelt többlétegyállás – a Ptk. 5. § (1) bekezdésébe ütköző, joggal való súlyos visszaélésnek minősülő öncélúság – hiányában nincs lehetőség a Gt. 207. §-ába foglalt felelősségi szabály „áttörésére”, a II. rendű alperes közvetlen kártérítési felelősségének megállapítására, ezért a II. rendű alperes a jogerős büntetőítélet alapján sem kötelezhető kártérítés megfizetésére.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, a Fővárosi Bíróság 27.P.26.784/2010/8. számú ítéletét a Pp. 109. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a Fővárosi Bíróság 6.P.23.712/1997/108. számú ítéletét – amely a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.038/2006/7. számú ítélete folytán emelkedett jogerőre – a Pp. 268. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A perújított II. rendű alperes az első- és a másodfokú eljárásban is teljes pernyertes lett, ezért a Fővárosi Ítéltábla mentesítette őt az elsőfokú perköltség megfizetésének kötelezettsége alól, és a perújító felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján együttes első- és másodfokú perköltség, az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján pedig a II. rendű alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte.

Budapest, 2019. február 28.

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s. k.
a tanács elnöke

dr. Lente Sándor s. k.
s. k.

dr. Csóka István

előadó bíró

bíró